

Ekologiczne EVENTY BIZNESOWE

Poradnik dla organizatorów

Publikacja powstała we współpracy z Warsaw Convention Bureau

Warsaw Convention Bureau

Copyright © Marcin Gerwin 2009

Wersja 1.0

Autorzy zdjęć na okładce: 1. Conor Dupre-Neary/Flickr, 2. Donkeycart/Flickr, 3. Kevindooley/Flickr,
4. 46137/Flickr

Earth Conservation
www.ziemia.org

Sopot , Warszawa 2009

EKOLOGICZNE EVENTY BIZNESOWE

Poradnik dla organizatorów

Celem zrównoważonego biznesu nie jest maksymalizacja zysków. Wiem, wiem, dla wielu osób prowadzących firmy takie stwierdzenie wystarczy do tego by odłożyć ten poradnik. Jak to, nie chodzi o to, żeby zarabiać więcej? Po co w takim razie prowadzić biznes? Obok sum pieniędzy, które rosną na koncie, biznes, w tym także branża organizacji wydarzeń, może przynosić także inne korzyści. Czyż korzyścią nie jest zadowolenie ludzi z udanego spotkania czy konferencji? Czyż korzyścią nie jest to, że dostarczając na event ekologiczną żywność dbamy o przyrodę, a kupując ją u małych lokalnych dostawców zmniejszamy zużycie ropy potrzebnej do transportu i wspieramy okoliczne gospodarstwa ekologiczne? Pieniądze to jeszcze nie wszystko.

Zrównoważony biznes zaczyna się wraz z troską o ludzi i troską o przyrodę. Można zorganizować wydarzenie zgodnie z formalnym standardem środowiskowym i zmniejszyć tym samym jej wpływ na przyrodę, lecz czymś nieco innym jest organizowanie eventu na zasadach ekologicznych dlatego, że po prostu uważa się, że tak należy to robić. To właśnie podejście samego organizatora nadaje takim inicjatywom prawdziwą jakość - gdy nie chodzi o poprawienie wizerunku firmy, lecz o to, by prowadząc biznes zrobić coś dobrego.

Sytuacja na naszej planecie nie wygląda dziś wesoło. W wielu regionach świata brakuje wody pitnej, zwiększa się powierzchnia pustyń, wycinane są lasy tropikalne, gleby uprawne stają się jałowe, zmniejszają się populacje ryb w oceanach i zagrożone jest przetrwanie wielu gatunków zwierząt. Na skutek zmian klimatu topnieją nie tylko lodowce, lecz także wieczna zmarzlina na dalekiej północy: na Syberii, w Kanadzie i na Alasce. Wraz z topniejącą zmarzliną uwalniany jest z metanu, gaz cieplarniany 25 razy silniejszy niż dwutlenek węgla. Szacuje się, że z wiecznej zmarzliny może zostać uwolnionych nawet 10 razy więcej metanu niż jest dziś w atmosferze. Do topnienia lodu na dalekiej północy przyczyniają się także ludzie w Polsce spalając węgiel, gaz czy ropę, na skutek czego powstaje więcej gazów cieplarnianych. Już wiele lat temu przekroczyliśmy bezpieczny dla klimatu poziom stężenia dwutlenku węgla, jakim jest 350 ppm (cząsteczek na milion) i dziś stężenie CO₂ w powietrzu to ok. 387 ppm.

Na wyczerpaniu są dziś złoża wielu cennych metali, jak na przykład platyny, w przeciągu 10-20 lat może zacząć brakować fosforu, który jest wykorzystywany jako nawóz w rolnictwie, a ponadto zbliża się szczyt produkcji ropy (ang. peak oil), który będzie miał ogromny wpływ na sytuację gospodarczą na całej planecie, albowiem sposób funkcjonowania dzisiejszej gospodarki jest uzależniony od dostaw taniego paliwa do transportu - ropy naftowej. Jakby tego było mało cały czas rośnie

liczba ludności na Ziemi, za kilka lat populacja ludzi przekroczy 7 miliardów, a zaledwie kilkanaście lat później może dojść do 8 miliardów. Ten wzrost liczby ludności ma miejsce przede wszystkim w krajach rozwijających się, w Afryce, Ameryce Południowej czy w Azji, i są to kraje, które będą najbardziej dotknięte przez zmiany klimatu. Częstsze powodzie i susze powodowane przez rosnącą temperaturę na Ziemi, podnoszący się poziom morza, dalsza erozja gleb uprawnych czy wysychające rzeki mogą doprowadzić do upadku całe kraje i wymusić wielomilionowe migracje ludności, także poprzez granice, stwarzając tym samym przyczynę wybuchu konfliktów zbrojnych.

Prowadzenie w tych warunkach biznesu jak gdyby nigdy nic jest po prostu nieodpowiedzialne. Ślad ekologiczny jednej kilkusobowej firmy czy paru spotkań biznesowych w ciągu roku jest oczywiście bardzo mały w skali całej planety, jednak czy oznacza to, że możemy machnąć na to wszystko ręką i nie zrobić naszej części pracy? To co robi ludzkość jako całość składa się właśnie z takich małych, niby nic nie znaczących wyborów. Drzewo wycięte tu, drzewo wycięte tam, jeden lot samolotem więcej czy mniej, jakie to ma znaczenie? No dobrze, a co jeżeli tak myślą wszyscy?

Czy coś zatem można zrobić, aby zmniejszyć wpływ eventów biznesowych na naszą planetę? Owszem, można. Wbrew pozorom organizacja niewielkiej nawet konferencji w Warszawie ma wpływ na całą planetę - od losu niedźwiedzi polarnych i pingwinów cesarskich w Arktyce, poprzez jakość wody w strumieniach Ekwadoru i jakość powietrza w Nigerii, aż po sytuację materialną pracowników na plantacjach herbaty w Indiach. Jak to możliwe? Emisje gazów cieplarnianych, jakie powstają na skutek zorganizowania konferencji (przelotu samolotem, dojazdu samochodem czy wytwarzania prądu w elektrowni ze spalania węgla) są dołożeniem kolejnej cegiełki do większego niż naturalny efektu cieplarnianego, a tym samym wzmacniają topnienie lodów Arktyki i niszczenie siedliska niedźwiedzi polarnych lub pingwinów. Jeżeli na śniadanie zostały zamówione dla uczestników banany bez certyfikatu ekologicznego i pochodzą one z Ekwadoru, to najprawdopodobniej były one podczas uprawy spryskiwane dużymi ilościami toksycznych środków ochronnych, które spłynęły potem do strumieni i nie tylko wpłynęły negatywnie na zwierzęta żyjące w wodzie, lecz także na zdrowie ludzi, którzy tę wodę piją. Jeżeli uczestnicy konferencji przylecieli na nią samolotem, to paliwo samolotu mogło pochodzić ze złóż ropy w Nigerii, gdzie spala się gaz wydostający się w trakcie pozyskiwania ropy, co powoduje poważne zanieczyszczenia powietrza (jeżeli ropa była wydobywana w Iraku, to o konsekwencjach nawet lepiej nie myśleć). Jeżeli natomiast uczestnicy konferencji piją do śniadania herbatę bez certyfikatu Fairtrade, to jest bardzo prawdopodobne, że ludzie, którzy zebrali liście tej herbaty na plantacji w Indiach otrzymali za swoją pracę grosze i z trudem wiążą koniec z końcem.

Można jednak zorganizować event biznesowy w taki sposób, aby zminimalizować jej wpływ na zmiany klimatu, na środowisko w krajach tropikalnych i życie tamtejszych farmerów, a nawet wspierać dzięki niej pozytywne przedsięwzięcia w Polsce i lokalną gospodarkę.

ZRÓWNOWAŻONY BIZNES

Zrównoważony biznes to taki sposób prowadzenia działalności gospodarczej, który pozwala zachować czyste środowisko, kwitnącą przyrodę, dobre relacje społeczne i dostatek zasobów naturalnych. To działalność, która może być prowadzona przez dowolnie długi okres czasu w przyszłości i nie doprowadzi do upadku społeczeństw lub degradacji środowiska, od którego stanu zależy jej funkcjonowanie. Zrównoważony biznes oznacza nie tylko przyjazny dla środowiska przedmiot działalności, jak na przykład produkcja ekologicznych dżemów wiśniowych, lecz także troskę o wszystkie aspekty działalności od wyboru papieru do drukarki, aż po metodę wytapiania szkła do produkcji słoików, sposób reklamowania produktów i traktowania pracowników.

Wybór miejsca

Zacznijmy od wyboru samego miejsca, gdzie ma się odbyć wydarzenie. Może to być przecież zarówno ekologiczny hotel z pasywnym budownictwem, nie wymagającym ogrzewania i prądem pochodzącym z małych turbin wiatrowych, jak i sala konferencyjna z nieszczelnymi oknami, w której ciepło zimą pochodzi ze starego pieca, do którego dosypywany jest miął węglowy, i który dymi niczym huta. Zdaję sobie sprawę, że czasem możliwość wyboru miejsca może nie być dziś duża, szczególnie w mieście, ale można rozejrzeć się pod tym kątem. Na co warto zwrócić uwagę? Jak duże zużycie energii jest w tym miejscu i skąd ona pochodzi - czy jest to energia ze źródeł odnawialnych czy ze spalania węgla lub gazu? Jeżeli energia pochodzi ze spalania paliw kopalnych, to czy można zmierzyć zużycie prądu podczas eventu? Jak jest ogrzewane? Czy jest to pompa ciepła, kominek na drewno czy może spala się w piecu węgiel brunatny? Czy jest tam możliwość dojazdu autobusem albo pociągiem, aby nie trzeba było jechać samochodem? Czy miejsce to posiada certyfikat ekologiczny lub swoją własną politykę ekologiczną i prowadzone jest zgodnie z zasadami zrównoważonego biznesu? Czy dba się tam o małe zużycie wody, recykling odpadów i traktuje pracowników na sprawiedliwych zasadach? Czy w restauracji podawana jest ekologiczna żywność z lokalnych gospodarstw?

Warto także porozmawiać z właścicielem i powiedzieć mu o ekologicznych standardach, które byłyby mile widziane. Ważne jest również by powiedzieć mu, że jego miejsce zostało wybrane właśnie ze względu na ekologiczny charakter.

Emisje gazów cieplarnianych

Czy naprawdę trzeba zajmować się tymi emisjami? Przecież nie do końca nawet wiadomo jak te gazy cieplarniane wpływają na zmiany klimatu na Ziemi. I ile to w ogóle ma kosztować? Hmm... Wydaje mi się, że jeżeli uczestnicy nie widzą potrzeby zapewnienia rozwiązania dla emisji dwutlenku węgla, które powstają podczas eventu, to nie ma potrzeby ich do tego zmuszać. Znaczący jest, bo zmiany klimatu to poważna kwestia, ale nie wydaje mi się, aby w takich sprawach dobrym pomysłem było narzucanie ludziom czegoś na siłę. W Wielkiej Brytanii,

gdzie świadomość zagrożeń wynikających ze zmian klimatu i wpływu działalności człowieka na klimat jest większa niż w Polsce, także jest spora grupa tzw. sceptyków, którzy rękoma i nogami zapierają się przed uznaniem wpływu człowieka na klimat. Wyniki badań klimatologów, glaciologów i fizyków atmosfery, z którymi się zapoznałem są dla mnie przekonujące, ale inni mogą mieć przecież odrębne zdanie.

Co wiadomo na temat wpływu człowieka na zmiany klimatu? Nasz wpływ na klimat wiąże się z kilkoma sprawami: emisją gazów cieplarnianych (dwutlenku węgla, metanu, podtlenku azotu, freonów, halonów i ozonu), wycinaniem lasów i ogólnie rzecz biorąc zmienianiem krajobrazu oraz zanieczyszczaniem powietrza drobnymi cząsteczkami, które powstają m.in. w procesie spalania - aerozolami (np. sadza lub dwutlenek siarki). To, że niektóre gazy zatrzymują ciepło nie jest tylko domysłem. Tę właściwość gazów odkrył już w XIX wieku John Tyndall badając je w laboratorium. Zauważył on, że niektóre gazy, jak na przykład para wodna i dwutlenek węgla zatrzymują ciepło, natomiast tlen i azot już nie. Tak więc zwiększając ilość dwutlenku węgla w atmosferze wzmacniamy efekt cieplarniany, czyli zatrzymywanie ciepła odbitego od powierzchni Ziemi. Innymi słowy średnia temperatura na Ziemi rośnie. Podkreślam - średnia, bo wcale nie znaczy to, że w danym roku, w niektórych miejscach na Ziemi nie może zrobić się zimniej. Stężenie dwutlenku węgla w atmosferze wzrosło z około 280 ppm w czasach przemysłowych do około 387 ppm obecnie. Wpływ dwutlenku węgla na klimat wykazują komputerowe modele klimatyczne, których dokładność prognozowania zmian klimatu pokrywa się dosyć dobrze z obserwowanymi zmianami. Jeżeli byśmy ze wszystkich uwzględnianych w nich parametrów obniżyli stężenie dwutlenku węgla, to średnia temperatura na świecie zrobiłaby się niższa. Warto także zwrócić uwagę na to, że klimat reaguje na zmiany poziomu gazów cieplarnianych bardzo powoli. Ogromny wpływ na klimat na Ziemi mają oceany, a te wcale nie tak łatwo jest nagrzać ze względu na ich wielkie rozmiary. To tak jak gdy chcemy zagotować wodę na kuchence, to na początku jest ona zimna, nawet pomimo tego, że palnik jest nastawiony na najwyższy stopień grzania. Wpływ człowieka na klimat nie zmienia jednak faktu, że klimat tak czy inaczej zmienia się w sposób naturalny. Tyle tylko, że obecnie pomagamy w tym trochę za bardzo, i to niekoniecznie w korzystnym dla nas samym kierunku.

Jeżeli uczestnicy chcieliby zminimalizować swój wpływ na zmiany klimatu jest kilka rzeczy, które mogą zrobić. Podstawowa rzecz to zmniejszenie emisji, uczestnicy mogą więc przyjechać na spotkanie korzystając z transportu publicznego. Organizator może przygotować dla uczestników informację o pociągach i autobusach, a nawet zadbać o to, by było gdzie zaparkować rowery lub podać trasę dojścia do miejsca spotkania na piechotę. Nie zawsze dojazd transportem publicznym może być możliwy, trudno mi także wyobrazić sobie biznesmena jadącego w eleganckim garniturze z teczką PKS-em. Można więc zebrać informacje o tym kto wybiera się na spotkanie samochodem i skąd, by inni uczestnicy mogli skorzystać z podwiezienia, zamiast jechać każdy sam w swoim samochodzie (jest to także dobra okazja do rozmów towarzyskich). O ile jest to możliwe lepiej jest wybrać

pociąg zamiast samolotu, albowiem ze wszystkich rodzajów transportu, to właśnie przeloty samolotem są źródłem największych emisji dwutlenku węgla, albowiem zużywają one po prostu największe ilości paliwa.

Drugim źródłem emisji dwutlenku węgla jest zużywanie prądu w trakcie samego spotkania oraz ogrzewanie. Idealnie byłoby więc, aby do oświetlenia sali, gdzie odbywa się event, wystarczało światło dzienne, a kiedy już zapalą się energooszczędne żarówki, to energia do nich pochodziła z wiatru, wody lub słońca. Jeżeli nie można skorzystać z odnawialnego źródła energii, to przynajmniej żarówki mogą być energooszczędne. Sprawdź jak ustawione jest ogrzewanie i czy nie można go w razie potrzeby trochę zmniejszyć (zdarza się, że zimą w niektórych salach jest tak gorąco, że trzeba otworzyć okna).

Jeżeli jest to możliwe w przypadku danego eventu pomyśl, czy dla części uczestników nie zorganizować przekazu wideo na żywo przez internet, aby nie musieli na przykład przylatywać zza oceanu na konferencję. Spotkania można także nagrać i następnie udostępnić zainteresowanym osobom przez internet.

Jeżeli dla uczestników spotkania ochrona klimatu jest ważną kwestią, to można im zaproponować offset emisji dwutlenku węgla, które powstały w trakcie spotkania. Należy w tym celu policzyć wszystkie emisje pochodzące z transportu - ile kilometrów przejechali uczestnicy i jakim środkiem transportu (można przygotować dla nich krótką ankietę), jak również z zużycia prądu, jeżeli pochodzi ze spalania paliw kopalnych. Można w tym celu poprosić właściciela miejsca, gdzie odbywa się event, by zmierzył zużycie prądu w trakcie wydarzenia.

Offset emisji CO₂ polega na sponsorowaniu projektów, które pozwolą zneutralizować emisje powstałe na skutek spotkania. Będzie to więc sadzenie lasów lub projekty dzięki którym zmniejszą się emisje dwutlenku węgla, czyli inwestowanie w odnawialne źródła energii lub poprawa efektywności zużycia energii. Może to być na przykład zakup kuchenek słonecznych lub budowanie energooszczędnych piecy do gotowania, które zużywają mniej drewna. Może to być także instalowanie modułów fotowoltaicznych, wytwarzających prąd z energii słonecznej, dzięki czemu nie trzeba będzie spalać ropy w generatorze z silnikiem Diesla.

Lasy nie tylko pochłaniają dwutlenek węgla z atmosfery, lecz także ocieniają glebę, schładzając temperaturę powietrza, odbijają światło i pełnią ważną rolę w obiegu wody. Dzięki temu, że rosną lasy deszcze mogą przesuwać się w głąb lądu, albowiem las odparowuje znaczną część wody, znów tworzą się chmury i następnie pada z nich deszcz. Tam, gdzie lasy zostają wycięte, klimat staje się bardziej suchy. Zamiast sadzenia zwykłych lasów można także sadzić leśne ogrody, które oprócz pozytywnego wpływu na klimat będą zapewniać jedzenie dla ludzi, lekarstwa, drewno do budowy domów i jednocześnie siedlisko dla dzikich zwierząt. Choć sadzenie lasów w Polsce jest ważne i potrzebne, to konkretnie dla ochrony klimatu lepszym rozwiązaniem jest sadzenie ich w krajach tropikalnych, gdzie drzewa rosną dużo, dużo szybciej i po 5 latach mamy już drzewa wysokości kilku metrów. Dla porównania - po 10 latach od posadzenia w Polsce 1 świerk pochłania 0,32 kg

dwutlenku węgla, a dąb 0,05 kg. W tym samym czasie tropikalne drzewo *Calliandra calothyrsus* pochłania ok. 173 kg CO₂, a *Grevillea robusta* ponad 290 kg. Ma to istotne znaczenie, albowiem zapobieganie zmianom klimatu to wyścig z czasem. Skutecznym rozwiązaniem jest także ochrona istniejących już lasów. Jedna kuchenka słoneczna używana na Madagaskarze pozwala ocalić ok. 1,3 hektara lasu rocznie, a podczas gotowania posiłków nie powstaje dym, ani też żadne inne emisje. Dzięki temu las może kontynuować swoją pozytywną rolę w ochronie klimatu.

*Kuchenki słoneczne na Madagaskarze.
Zdjęcie: Heinz Vetter, ADES.*

Catering i jedzenie

Skąd pochodzi żywność, która zostanie podana uczestnikom spotkania? Czy są to truskawki przywiezione samolotem z Nowej Zelandii, czy czereśnie od lokalnych rolników? Wybór lokalnej żywności pozwala nie tylko zmniejszyć zużycie ropy, lecz także pozostawia pieniądze w obiegu w lokalnej gospodarce. Ponadto przygotowanie specjalnych dań lokalnych może być interesujące dla samych uczestników. Pamiętaj o zapewnieniu opcji

wegetariańskiej, albowiem hodowla zwierząt ma bardzo duży wpływ na środowisko (więcej w artykule: *Mięso i ekologia* na stronie www.ziemia.org).

Następnie, w jaki sposób ta żywność była uprawiana? Czy pochodzi z gospodarstwa, gdzie stosuje się nawozy sztuczne? Czy spryskuje się tam rośliny trującymi substancjami? W takich gospodarstwach gleba jest niemal pozbawiona życia i poprzez stosowanie nawozów sztucznych i innych substancji chemicznych przyczyniają się one do degradacji środowiska. Żywność może także pochodzić z gospodarstwa ekologicznego, gdzie dba się o zdrową glebę, o biologiczną różnorodność, gdzie rośliny nawozi się kompostem, a do radzenia sobie ze szkodnikami korzysta się z pomocy ptaków. Żywność z tego gospodarstwa ma, oprócz korzyści dla środowiska, bardziej intensywny smak i zawiera więcej substancji odżywczych. Twój wybór będzie nagrodą finansową dla jednego lub drugiego gospodarstwa.

Unijny znak dla ekologicznej żywności.

Znak Sprawiedliwego Handlu.

® Jeżeli podana będzie uczestnikom kawa lub herbata, również ważne jest pytanie: kto ją uprawiał? Jeżeli znajduje się na nich certyfikat Fairtrade (Sprawiedliwy Handel), to masz gwarancję, że farmerzy lub pracownicy plantacji otrzymali godziwe wynagrodzenie za swoją pracę, że mają zapewnioną cenę minimalną za swoje produkty i część zysku przeznaczają na wspólne projekty w swoich społecznościach. Certyfikat Fairtrade zapewnia także, że przy uprawach nie pracowały dzieci, co niestety wciąż zdarza się w krajach rozwijających się.

Jeżeli woda w miejscu spotkania jest dobrej jakości, wówczas może być podana na stoły w dzbankach, zamiast kupowania dla każdego wody butelkowanej. Jeżeli z jakiegoś powodu woda kranowa nie nadaje się do picia, wówczas można kupić wodę mineralną w dużych pojemnikach i nalać ją do eleganckich dzbanków. Podobnie z mleczkiem do kawy, zamiast kupować je w jednorazowych pojemniczkach, można kupić je w dużym pojemniku i nalać do dzbanuszków.

O ile jest to możliwe postaraj się, aby uczestnicy mogli skorzystać ze zwykłych sztućców i talerzy, zamiast z jednorazowych. Jeżeli nie ma innej możliwości, zadbaj o to, aby zarówno sztućce jak i talerze jednorazowe były zrobione z materiałów, które ulegają biodegradacji, na przykład ze skrobi kukurydzianej. A tak poza tym, plastik to przecież ropa.

Odpady i recykling

Jeszcze nie tak dawno temu wszystkie zaproszenia były drukowane i rozsyłane pocztą. Dziś mamy możliwość rozesłać zaproszenia, programu spotkania i wszelkich innych informacji przez internet. Wydrukowane zaproszenie jest wciąż najbardziej elegancką formą poinformowania o wydarzeniu, ale o ile jest to możliwe większość informacji staraj się podać w formie elektronicznej, dzięki czemu zużyjesz mniej papieru (a przy okazji zmniejszysz koszty). Jeżeli drukujesz jakieś materiały postaraj się wydrukować je dwustronnie, na papierze z recyklingu. Papier z recyklingu nie musi być wcale szary i nieładny. Są firmy, które robią papier z makulatury tak dobrej jakości, że można na nim drukować albumy ze zdjęciami. Jeżeli akurat papieru z recyklingu nie ma w sklepie, zapytaj o papier zrobiony z drzew, które uprawiane były w lesie z certyfikatem FSC (Forest Stewardship Council). W lesie, który uzyskał ten certyfikat, zapewnia się ochronę kluczowych siedlisk zwierząt, terenów podmokłych i lasów pierwotnych. Nie stosuje się tam chemicznych środków ochrony roślin, a przetworzone drzewa pozostawia się na miejscu. Jest to leśnictwo odpowiedzialne społecznie i przyrodniczo.

Materiały dotyczące spotkania, prezentacje czy raporty z podsumowaniem również mogą być przesyłane uczestnikom w formie elektronicznej. Generalna zasada jest taka, że jeżeli możesz coś przygotować w formie elektronicznej zamiast papierowej, zrób to. Zamiast tablic z wielkimi arkuszami papieru, możesz zapewnić białe tablice, po których można pisać zmazywającymi mazakami.

Zapewnij recykling wszystkich odpadów od kompostowania resztek z obiadów, po pojemniki na aluminiowe puszki. Są gminy, w których zbiera się materiały organiczne na kompost, jeżeli to nie jest akurat ta gmina to możesz także porozmawiać z okolicznymi rolnikami prowadzącymi gospodarstwa ekologiczne czy nie przydałoby się im coś na kompost albo kompostowanie odpadów może zapewniać sam hotel i

Znak Forest Stewardship Council na drewnianych kredkach.

nawozić potem nimi swój ogród. Jeżeli po ewencie zostały duże ilości jedzenia, możesz także skontaktować się z Bankiem Żywności.

Kupując jakiegokolwiek produkty na spotkanie zwróć uwagę na ich opakowania oraz trwałość. Jeżeli uczestnicy eventu mają otrzymać upominki, postaraj się, aby nie było to coś, co trafi zaraz do kosza. Zwróć także uwagę na to jak zostało wyprodukowane, przez kogo i czy jest przyjazne dla środowiska.

Informacja dla uczestników

Udział w ewencie zorganizowanym zgodnie z ekologicznymi standardami może być czymś atrakcyjnym dla uczestników. Poinformuj ich o zasadach, zgodnie z którymi będzie organizowana konferencja, zachęć ich do skorzystania z pociągu i stwórz możliwość do tego, by mogli podwieźć się na spotkanie samochodami, jeżeli mają w nich wolne miejsca (ang. *car pooling*). Zachęcać nie znaczy zmuszać. Zadanie organizatora ekologicznych eventów polega na stworzeniu możliwości i proponowaniu rozwiązań, jak na przykład zaproponowaniu offsetu emisji dwutlenku węgla. To klient lub uczestnicy podejmują ostateczną decyzję o tym, czy pojedą na spotkanie taksówką czy też umówią się na podwiezienie samochodem ze znajomym z firmy.

Co należy zapewnić, aby móc powiedzieć, że event jest zorganizowany zgodnie ze standardami ekologicznymi? Pełna lista kryteriów jest następująca:

- spotkanie odbywa się w miejscu prowadzonym zgodnie ze standardami ekologicznymi dotyczącymi hoteli, sal konferencyjnych itp.
- zapewniono uczestnikom informację o możliwości dojazdu na spotkanie transportem publicznym lub poprzez *car pooling*,
- żywność pochodzi z lokalnych gospodarstw ekologicznych (optymalnie posiadających certyfikat ekologiczny),
- została zapewniona opcja wegetariańska,
- kawa, herbata, kakao lub inne produkty tropikalne posiadają certyfikat Fairtrade i certyfikat ekologiczny,
- zapewniono powstanie minimalnej ilości odpadów oraz ich recykling,
- przy zakupie wszystkich produktów na wydarzenie wzięto pod uwagę aspekt ekologiczny (materiał, z którego wykonano produkt, opakowanie, trwałość, przydatność do recyklingu itd.),
- policzone zostały emisje dwutlenku węgla, które powstały w trakcie eventu, włącznie z transportem, i zapewniono ich offset.

Jeżeli wszystkie te warunki zostały spełnione, wówczas można napisać w zaproszeniach i na stronie internetowej, że event jest organizowany zgodnie ze standardami ekologicznymi. Jeżeli któregoś z kryteriów nie można spełnić, a spełnione są wszystkie pozostałe warunki, wówczas można napisać, że event został przygotowany z troską środowisko.

Wiele zależy także od firm cateringowych czy od właścicieli hoteli. Przygotowanie ekologicznego eventu to praca zespołowa. Jeżeli organizator eventu zgłosi zapotrzebowanie na lokalną ekologiczną żywność dostatecznie wcześniej, to

firma cateringowa może znaleźć rolników prowadzących ekologiczne gospodarstwa w danym rejonie i zamówić u nich warzywa i owoce potrzebne do przygotowania potraw na spotkanie. Co znaczy lokalna żywność? Dla Warszawy, która jest bardzo dużym miastem będzie to całe Mazowsze, a może nawet i to nie starczy, by wyżywić wszystkich, dlatego przyjmijmy, że będzie to promień 160 km. Z kolei dla ośrodka położonego w małej wsi w Bieszczadach, będzie to powiedzmy promień 10-20 kilometrów, w zależności od tego ile jest w okolicy gospodarstw rolnych i czym się zajmują. Ogólne założenie jest takie, by szukać producentów z jak najbliższej okolicy. A co jeżeli udało się nam zdobyć warzywa, a nie mamy chleba z lokalnej pszenicy? Jak się nie da, to się nie da. Ustalmy więc, że ten punkt będzie uznany, jeżeli minimum połowa żywności pochodzi z lokalnych i ekologicznych upraw, a na przykład chleb będzie upieczony w innym rejonie Polski.

Niniejszy standard jest całkowicie dobrowolny. Jego celem jest pomóc firmom zorganizować ekologiczne wydarzenia, a nie formalna certyfikacja. Sprawdzenie tego, na ile deklaracje organizatora eventu o stosowaniu ekologicznych standardów zgadzają się z praktyką, leży po stronie klienta i uczestników.

POLECANE PUBLIKACJE

Po polsku:

- Kupuj odpowiedzialnie! - Maria Huma, Małgorzata Krzystkiewicz,
- Spacerownik po świadomej konsumpcji: Warszawa - Polska Zielona Sieć i Grupa eFTe,
- Spacerownik po świadomej konsumpcji: Kraków - Polska Zielona Sieć i Grupa eFTe,
- Lokalna żywność - Helena Norberg-Hodge, Todd Merrifield, Steven Gorelick,
- Zrównoważony rozwój: w stronę życia w harmonii z przyrodą - Jan Berdo.

Po angielsku:

- Greener Events - Government Office for the South West

DODATEK I
PRZYDATNE ADRESY W WARSZAWIE

Sklepy oferujące ekologiczną żywność i produkty Sprawiedliwego Handlu (Fairtrade)

- Green Planet, ul. Nowogrodzka 6 A (pn-pt 10-20, sb 10-16), www.greenplanet.pl
- Żółty Cesarz, pl. Grzybowski 10, (pn-pt 11-19, sb 9-14), www.zoltycesarz.pl
- Skarby Smaku, ul. Hoża 43/49, lok.4B, (pn-pt 9-19, sb 10-14), www.skarbysmaku.pl
- SDH Sezam, ul. Marszałkowska 126-134, (pn-pt 7-21, Sb 9-17, nd10-16), www.spolem-wss.com.pl

Restauracje/catering - potrawy wegetariańskie i sezonowe

- Biosfeera, al. Niepodległości 80 (pn-nd 10-22), www.biosfeera.com

Wina ekologiczne

- La cave de Philippe de Givenchy, ul. Wilcza 28, pn-sb 11-20.

Do biura i do domu

- EcoCorner, www.ecocorner.pl, tel. 0790017243, sklep@ecocorner.pl

Rowery

- Wygodny rower (rowery holenderskie – sprzedaż, naprawa, wypożyczenie, zwiedzanie Warszawy na rowerze), ul. Nowiniarska 10 (pn 13-19, wt 12-19, śr-pt 11-19, sb-nd 10-18), www.wygodnyrower.pl

Car pooling w Polsce

- ekoprzejazdy.pl
- zabieram.pl,
- autem.pl.

Więcej adresów w „Spacerowniku po świadomej konsumpcji”.

DODATEK II
PRZYGOTOWANIE EKOLOGICZNEGO EVENTU
- LISTA DO SPRAWDZENIA

1. Wydarzenia organizowane w obiektach (np. w hotelu, centrum konferencyjnym)

MIEJSCE:

- ❑ Wybierz miejsce, do którego można dojechać transportem publicznym, przyjazny dla osób niepełnosprawnych
- ❑ Sprawdź czy dany obiekt posiada swoją politykę proekologiczną lub certyfikat ekologiczny
- ❑ Wybierz miejsce, które jest zainteresowane działalnością na rzecz zrównoważonego rozwoju
- ❑ Wybierz miejsce z własnym sprzętem technicznym (zaoszczędzisz na transporcie)
- ❑ Rozważ zorganizowanie tele- lub wideokonferencji

EMISJE DWUTLENKU WĘGLA

- ❑ Przygotuj dla uczestników informację o transporcie publicznym i zachęć ich do skorzystania z niego (jeżeli konferencja odbywa się niedaleko miejsca zakwaterowania podaj trasę dojścia do obiektu na piechotę)
- ❑ Jeżeli dojazd transportem publicznym jest niemożliwy, zaproponuj tzw. *car pooling* - zbierz informacje o tym kto wybiera się na spotkanie samochodem i skąd, by inni uczestnicy mogli skorzystać z podwiezienia, zamiast jechać każdy sam w swoim samochodzie (jest to także dobra okazja do rozmów towarzyskich)
- ❑ W miarę możliwości wybierz pomieszczenia konferencyjne oświetlone światłem dziennym
- ❑ Minimalizuj zużycie prądu (sprawdź czy żarówki są energooszczędne, dostosuj ogrzewanie sali, wyłączaj nieużywany sprzęt elektroniczny itd.)
- ❑ Zaproponuj offset emisji dwutlenku węgla, które powstały w trakcie spotkania, poprzez wsparcie dowolnego projektu organizacji współpracujących z WCB

ŻYWNOŚĆ / CATERING

- ❑ Dokładnie zaplanuj ilość jedzenia dla uczestników spotkania np. skorzystaj z formularza rejestracyjnego by uzyskać dokładne informacje o ilości uczestników

- ❑ W przypadku dużej ilości niewykorzystanego jedzenia, które zostało po konferencji lub kongresie, skontaktuj się z lokalnym Bankiem Żywności, który przekaze je potrzebującym
- ❑ Uwzględnij różne wymogi dietetyczne przy planowaniu menu; jednym z możliwych rozwiązań jest umieszczenie różnych opcji na formularzu zgłoszeniowym
- ❑ Zapewnij w menu opcję wegetariańską
- ❑ Zaplanuj posiłki z wykorzystaniem lokalnej, ekologicznie uprawianej żywności
- ❑ Wybierz kawę i herbatę z certyfikatem Fairtrade (Sprawiedliwego Handlu) – lista sklepów, w których można je zakupić podana jest w dodatku I
- ❑ Zamiast wody butelkowanej, użyj wody w większych kontenerach ustawionych w dogodnych miejscach w sali konferencyjnej lub też rozlej wodę do dzbanków ustawionych na stołach
- ❑ Śmietankę lub mleko do kawy podaj w dzbankach, a nie w jednorazowych opakowaniach
- ❑ Zapewnij zwykłe sztućce i talerze
- ❑ O ile jest to możliwe, wszystkie odpadki organiczne przeznacz na kompost

ODPADY I RECYKLING

Przed eventem

- ❑ Rozsyłaj zaproszenia, program spotkania i wszelkie inne informacje przez internet
- ❑ Wszelkie materiały promocyjne i ulotki drukuj dwustronnie i na papierze z recyklingu
- ❑ Jeżeli papieru z recyklingu nie ma w sklepie, zapytaj o papier zrobiony z drzew, które uprawiane były w lesie z certyfikatem FSC (Forest Stewardship Council)
UWAGA: Lasy Państwowe w całej Polsce posiadają ten certyfikat
- ❑ Zamiast tablic z wielkimi arkuszami papieru, możesz zapewnić białe tablice, po których można pisać zmazywającymi mazakami
- ❑ Korzystaj z pomieszczeń naturalnie oświetlonych
- ❑ Poproś menedżera lub właściciela obiektu o recykling wszystkich odpadów od kompostowania resztek z obiadów, po pojemniki na aluminiowe puszki oraz o zapewnienie pojemników do selektywnej zbiórki odpadów

Podczas eventu

- ❑ Jeżeli przygotowujesz pakiety z materiałami konferencyjnymi, wręcz je uczestnikom w dniu przybycia
- ❑ Wszelkie prezentacje można udostępnić uczestnikom w formie elektronicznej
- ❑ Zachęć uczestników do oszczędnego korzystania z wody i prądu
- ❑ Zbierz wszelkie przedmioty, które zostały po konferencji, jak np. identyfikatory, długopisy itp. (będzie można je wykorzystać ponownie)

Po ewencie

- ❑ Roześlij do uczestników kwestionariusz z prośbą o uwagi i ocenę konferencji

2. Wydarzenia na otwartym powietrzu:

Przed eventem

- ❑ Sprawdź w urzędzie gminy informacje dotyczące zasad bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz wszelkie inne informacje odnośnie bezpieczeństwa środowiskowego

TRANSPORT PUBLICZNY

- ❑ W przypadku słabych połączeń komunikacji publicznej, zapewnij transport minibusami z dokładnym oznakowaniem przystanków
- ❑ Zapewniono opcję *car-pooling*

PRZYGOTOWANIE MIEJSCA

Wybór miejsca

- ❑ Wybierz miejsce z dogodnym transportem publicznym/ewentualnie, do których można dotrzeć pieszo
- ❑ Wybierz miejsce przyjazne dla niepełnosprawnych

Wybór kontrahentów

- ❑ Wybierz firmy lokalne
- ❑ Jeśli to możliwe, wybierz firmy z akredytacją środowiskową (np. ISO 14001)
- ❑ Wybierz lokalnych producentów ekologicznej żywności
- ❑ Jeśli to możliwe, używaj serwetek zamiast talerzy

ENERGIA

- ❑ Jeżeli potrzebny jest generator prądu, używaj generatora na biopaliwo
- ❑ Wybierz jeden cichy generator, zamiast kilku mniejszych
- ❑ Wybierz firmę, która ma w swojej ofercie opcje ekologiczne
- ❑ Zaproponuj offset emisji dwutlenku węgla, które powstały w trakcie spotkania, poprzez wsparcie dowolnego projektu organizacji współpracujących z WCB

ODPADY I RECYKLING

- ❑ Zapewnij pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów
- ❑ Możesz także zatrudnić firmę zajmującą się selektywną zbiórką śmieci

HAŁAS

- ❑ O ile jest to możliwe zrezygnuj z głośnej muzyki lub głośnego systemu PA (ang. public address system)

- Poinformuj lokalną społeczność o planach nagłośnienia/oświetlenia

INFORMACJA DLA UCZESTNIKÓW

- Poinformuj uczestników o tym, że wydarzenie zostało przygotowane zgodnie ze ekologicznym standardem
- Używaj oznaczeń/ tablic informacyjnych, które będzie można wykorzystać ponownie

Na podstawie: Greener Events.

Opracowanie: Magdalena Hołowińska.